

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer samt till lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en lag om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer skall stiftas.

I den föreslagna lagen anges de allmänna grunderna för när patent- och registerstyrelsens prestationer är avgiftsbelagda och för storleken på avgifterna. Lagen är avsedd att tillämpas också på av annan myndighet utförd prestation som grundar sig på eller hänför sig till register eller dataregister som förs av patent- och registerstyrelsen. För bestämmande av storleken på avgiften för prestationerna föreslås dessa bli indelade i två grupper, dvs. offentlig-rättsliga och övriga.

Avgiften på en offentligrättslig prestation skall i huvudsak bestämmas utgående från prestationens självkostnadspris. Avgiften som uppbärs skall således motsvara beloppet av statens totala kostnader för prestationen. Avgiften för att registrera och hålla i kraft patent, varumärke, mönsterrätt, nyttighetsmodellrätt och kretsmönster för integrerade kretsar kan dock bestämmas så den motsvarar värdet enligt kostnadsmotsvarande intäkter för varje grupp av prestationer, dvs. de totala avgifterna för varje register bör motsvara statens totala kostnader för att upprätthålla registret i fråga. Av

sådana skäl som nämns i lagen kan avgiften bestämmas lägre eller högre än prestationens självkostnadsvärde eller värdet enligt kostnadsmotsvarande intäkter för varje grupp av prestationer.

Övriga avgiftsbelagda prestationer prissätts enligt företagsekonomiska grunder. I statsbudgeten kan anvisas anslag för att sänka priset på prestationer som prissatts enligt företagsekonomiska grunder.

I regel skall handels- och industriministeriet ha befogenhet när det gäller avgifter för offentligrättsliga prestationer och, när det gäller avgifter för övriga prestationer, den myndighet som utför prestationen.

I propositionen föreslås också ändring av lagen angående stämpelskatt, 73 § patentlagen, 47 § mönsterrättslagen, 45 § lagen om ensamrätt till kretsmönstret för integrerade kretsar, 46 § lagen om nyttighetsmodellrätt, 58 § varumärkeslagen samt 21 och 31 §§ handelsregisterlagen.

Lagarna avses träda i kraft den 1 mars 1993. Systemet med avgifter tillämpas dock på handelsregisteranmälan först den 1 september 1993.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
ALLMÄN MOTIVERING	3	3. Ikraftträdande	15
1. Nuläget och ärendets beredning	3	LAGTEXTERNA	15
1.1. Nuläget	3	1. Lag om avgifter för patent och registerstyrelsens prestationer	15
1.1.1. Allmänt	3	2. Lag om ändring av lagen angående stämpel- skatt	17
1.1.2. Avgifter och stämpelskatt för han- delsregistrets prestationer	3	3. Lag om ändring av 73 § patentlagen	18
1.1.3. Avgifter för patent	4	4. Lag om ändring av 47 § mönsterrättslagen	18
1.1.4. Avgifter för kretsmönster	5	5. Lag om ändring av 45 § lagen om ensamrätt till kretsmönstret för integrerade kretsar	19
1.1.5. Avgifter för nyttighetsmodellrätt ..	5	6. Lag om ändring av 46 § lagen om nyttighetsmo- dellrätt	19
1.1.6. Avgifter för varumärke	6	7. Lag om ändring av 58 § varumärkeslagen	19
1.1.7. Avgifter för mönsterrätt	6	8. Lag om ändring av 21 och 31 §§ handelsregister- lagen	20
1.2. Ärendets beredning	7	BILAGA	21
2. De föreslagna förändringarna	7	PARALLELLTEXTERNA	21
2.1. Behovet av en speciallag	7	1. Lag om ändring av lagen angående stämpel- skatt	21
2.2. Övergång från stämpelskatt till avgifter ..	8	2. Lag om ändring av 73 § patentlagen	23
2.3. Prestationer prissatta enligt företagsekon- omiska grunder	9	3. Lag om ändring av 47 § mönsterrättslagen ...	23
2.4. Förhållandet till de lokala myndigheterna .	9	4. Lag om ändring av 45 § lagen om ensamrätt till kretsmönstret för integrerade kretsar	24
3. Propositionens administrativa och ekonomiska verkningar	10	5. Lag om ändring av 46 § lagen om nyttighets- modellrätt	24
4. Andra omständigheter som inverkat på proposi- tionen	10	6. Lag om ändring av 58 § varumärkeslagen	24
DETALJMOTIVERING	11	7. Lag om ändring av 21 och 31 §§ handelsregis- terlagen	25
1. Motivering till lagförslagen	11		
1.1. Lagen om avgifter för patent- och register- styrelsens prestationer	11		
1.2. Lagen angående stämpelskatt	14		
1.3. Patentlagen	14		
1.4. Mönsterrättslagen	14		
1.5. Lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar	14		
1.6. Lagen om nyttighetsmodellrätt	14		
1.7. Varumärkeslagen	15		
1.8. Handelsregisterlagen	15		
2. Närmare stadganden och bestämmelser	15		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget och ärendets beredning**1.1. Nuläget***1.1.1. Allmänt*

Patent- och registerstyrelsen behandlar ärenden som gäller patent, varumärken, mönster rätt, kretsmönster för integrerade kretsar, nytthetsmodellrätt, handelsregister och företagsinteckning samt företagens balanser. Merparten av ärendena utgör behandling av handelsregisteranmälningar samt av ansökningar om registrering av patent, varumärken, mönster rätt, nytthetsmodellrätt, företagsinteckning och kretsmönster för integrerade kretsar.

För en del av patent- och registerstyrelsens prestationer uppbärs stämpelskatt och för en del avgifter. Stämpelskatten grundar sig på lagen angående stämpelskatt (662/43) och avgifterna på principerna i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92). Storleken på den stämpelskatt som uppbärs för patent- och registerstyrelsens prestationer bestäms utgående från statens fiskala behov och inte från de kostnader prestationerna medför. De avgifter som uppbärs för patent- och registerstyrelsens prestationer bestäms i princip så att de täcker statens kostnader för prestationen. Dessa avgifter bestäms i förordningen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer (202/91).

År 1990 uppbärs för patent- och registerstyrelsens prestationer i stämpelskatt sammanlagt 50,5 miljoner och avgifter sammanlagt 57,6 miljoner mark.

1.1.2. Avgifter och stämpelskatt för handelsregistrets prestationer

Tre olika myndigheter tillhandahåller handelsregisterprestationer: patent- och registerstyrelsen som registerförande myndighet samt registerbyråerna i häradena och magistraterna som lokala myndigheter.

De avgifter som uppbärs för handelsregistrets prestationer grundar sig på flera författningar. Den viktigaste av dessa är lagen angående stämpelskatt. Övriga stadganden är förordningen om avgifter för patent- och

registerstyrelsens prestationer (202/91, nedan patent- och registerstyrelsens avgiftsförordning), lagen och förordningen om översändande av handlingar (74/54 och 75/54), förordningen om avgifter till staten för ostrykta avskrifter (110/77) samt företagsinteckningsförordningen (778/85). De avgifter som magistraterna uppbär grundar sig på förordningen för allmän under rätts, magistrats och notarius publicus' prestationer (290/87).

I 14 § lagen angående stämpelskatt stadgas om den stämpelskatt som uppbärs för handelsregisteranmälningar. Den fasta stämpelskatten bestäms för grundanmälningarnas del utgående från bolagsformen och för ändringsanmälningarnas del utgående från den omständighet som anmäls.

Patent- och registerstyrelsen och registerbyråerna uppbär med stöd av 10 § lagen angående stämpelskatt för registerutdrag en fast, av sidantal oberoende avgift. Magistraterna uppbär för registerutdrag en fast avgift enligt förordningen om avgifter för allmän under rätts, magistrats och notarius publicus' prestationer. Storleken på den avgift som magistraterna uppbär skiljer sig från storleken på den stämpelskatt som patent- och registerstyrelsen och registerbyråerna uppbär.

Den viktigaste gruppen styrkta avskrifter utgörs av registrerade bolags gällande bolagsordningar, föreningars stadgar, bolagsavtal och stadgar. Avgiften uppbärs utgående från antalet sidor. Den avgift som patent- och registerstyrelsen och registerbyråerna uppbär grundar sig på 6 § stämpelskattelagen. Magistraterna uppbär avgift på basis av förordningen om avgifter för allmän underrätts, magistrats och notarius publicus' prestationer.

För ostrykta pappersavskrifter uppbär patent- och registerstyrelsen med stöd av 20 § förordningen om avgifter för patent och registerstyrelsens prestationer en avgift. Registerbyråerna och magistraterna iakttar förordningen om avgifter till staten för ostrykta avskrifter.

Stämpelavgiften för sådant diarieintyg som patent- och registerstyrelsen och en registerbyrå utfärdar stadgas i 6 § lagen angående stämpelskatt. Patent- och registerstyrelsen uppbär med stöd av samma paragraf en avgift också för intyg om att en viss firma inte är registrerad i handelsregistret. Magistraterna uppbär för dia-

rientyg en avgift i enlighet förordningen om avgifter för allmän underrätt, magistrats och notarius publicus' prestationer.

För dataregister över handelsregister i form av mikrofilmer uppbärs de engångs- och årsersättningarna som stadgas i 18 § förordningen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer. För ljuskopior av mikrofilmkopior som innehåller bokslutshandlingar uppbärs avgift enligt förordningen om avgifter till staten för styrkta avskrifter. Registerbyråerna och magistraterna säljer inte mikrofilmkopior och ger inte ljuskopior av bokslutshandlingar.

Avgifterna som företagsinteckningsbyrån i patent- och registerstyrelsen uppbär grundar sig i huvudsak på lagen angående stämpelskatt. Angående stämpelavgiften för beviset som antecknats som expedition i företagsinteckningsregistret och antecknas i skuldebrevet såsom avgörande i ärendet liksom även stämpelskatten för gravitationsbevis stadgas i 10 § lagen angående stämpelskatt. Registerbyråerna och magistraterna tillhandahåller inte prestationer som anslutar sig till företagsinteckningsregistret.

Befriade från att erlägga stämpelskatt för handelsregistrets prestationer är enligt 2 § lagen angående stämpelskatt staten och statsinrättningar, folkpensionsanstalten, Kera Ab, Fonden för Industriellt Utvecklingssamarbete Ab, Postbanken och Finlands Bank samt i tjänsteangelägenheter statens myndigheter.

Enligt 12 § i samma lag erläggs inte stämpelskatt för utslag som givits av patent- och registerstyrelsen och dess besväravdelning. Stämpelskatt erläggs inte heller för avskrift av aktiebolags bolagsordning och andelslags stadgar samt handelsregisterutdrag som patent- och registerstyrelsen efter registrering av grund- eller ändringsanmälan första gången utger till den näringsidkare som gjort anmälan. Dessa handlingar ges i stället för ett särskilt registreringsbeslut till den som gjort anmälan.

Enligt 15 § lagen angående stämpelskatt uppbärs inte stämpelskatt för anmälan till handelsregistret om ändring av postadress eller upphörande med näringsverksamhet. Registeranmälan är befriad från stämpelskatt också om den avser ömsesidig brand-, kreaturs- och fiskeriförsäkringsförening, avelsdjursandelslag för kreatursförädling eller andelslag för lantbruksmaskiner.

Vid företagsinteckning är därtill i rättelse-

ärende utfärdad expedition och övriga rättelseanteckningar befriade från avgift.

År 1990 inbringade de stämpelmärken som klistrats på handelsregisteranmälningar cirka 47 miljoner mark i form av stämpelskatt. Under samma år inbringade registerutdragen och styrkta avskrifter cirka 9,6 miljoner mark åt staten (patent- och registerstyrelsen 1,1 miljoner, registerbyråerna 5 miljoner och magistraterna 3,5 miljoner). De avgifter som handelsregisteravdelningen vid patent- och registerstyrelsen uppbär inbringade år 1990 cirka 2,4 miljoner mark. Företagsinteckningsbyrån uppbär samma år nästan 2 miljoner mark i form av stämpelskatt.

1.1.3. Avgifter för patent

Enligt patentlagen (550/67) har den som gjort en uppfinning, som kan tillgodogöras industriellt, rätt att efter ansökan erhålla patent på uppfinningen. Ansökningar om patent behandlas av patentavdelningen vid patent- och registerstyrelsen.

Enligt 73 § patentlagen fastställs avgifter enligt patentlagen genom förordning. Om avgifterna stadgas i förordningen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer. Därtill finns det vissa prestationer, för vilka det uppbärs stämpelskatt enligt lagen angående stämpelskatt.

Prestationer som underlyder lagen angående stämpelskatt är olika intyg och utdrag.

De avgifter som uppbärs för patentavdelningens prestationer är indelade i två huvudgrupper: årsavgifter och övriga avgifter i anslutning till patent. För patentansökningar och patent skall betalas en årsavgift första gången för 1—3 avgiftsåret då det tredje avgiftsåret inleds och därefter årligen så länge patentet hålls i kraft (högst tjugo år). En rättsinnehavare som önskar hålla skyddet i kraft får alltså lov att betala årsavgifter, vars storlek varierar mellan 500 och 4400 mark. År 1990 inflöt sammanlagt 31,6 miljoner mark i årsavgifter.

Övriga avgifter i anslutning till patent är ansökningsavgift, avgift för befordrande, utredningsavgift, återupptagningsavgift, utläggningsavgift, avgift för prioritetsintyg, beställningsavgift, avgift för anteckning i patentregistret, avgift för antecknande av patentombud, överlämningsavgift, avgift för avgörande samt vissa tilläggsavgifter i anslutning till dessa. År 1990

inflöt sammanlagt 6,9 miljoner mark i ansökningsavgifter. År 1990 gjordes sammanlagt 6 469 patentansökningar. Av dem var 2 059 inhemska och 4 410 utländska.

Dessutom utförs vid avdelningen avgiftsbelagda tjänster som beställts av kunderna. År 1990 gjordes 503 förhandsnyhetsgranskningar eller undersökningar om tillverkningshinder samt 148 undersökningar på basen av den internationella databasen INPADOC.

Patentavgifterna har bestämts utgående från att de totala intäkterna varje år skall täcka patentverksamhetens totala kostnader. När det är fråga om patentavgifter är det i praktiken inte möjligt att i enlighet med lagen om grunderna för statens avgifter uppbära avgifter för varje prestation. Behandlingen av patentansökningar sträcker sig över flera år. Enligt gällande praxis är ansökningsavgifterna för patent lägre än årsavgifterna, som grundar sig på det skydd kunderna får. Skälighetshänsyn talar för att man inte kan utgå från att de som ansöker om patent redan i ansökningskedet skall vara tvungna att betala samma avgift oberoende av om sökanden får ensamrätt till en uppfinning som gäller tjugo år eller inte.

Betalningssystemet grundar sig på internationell praxis.

Av de intäkter som inflöt till patentavdelningen år 1990 var 43,9 miljoner mark avgifter och 270 000 mark stämpelskatt.

1.1.4. Avgifter för kretsmönster

Lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/91) trädde i kraft den 1 juli 1991. Ensamrätt till kretsmönster kan förvärfvas genom registrering vid patent- och registerstyrelsens patentavdelning.

Enligt lagens 45 § fastställs avgifter genom förordning enligt lagen om grunderna för avgifter till staten. De fastställda avgifterna för kretsmönster motsvarar kostnaderna för prestationerna med undantag av besväravgiften, som i enlighet med 2 § 2 mom. lagen om grunderna för avgifter till staten av rättshänsyn fastställdes lägre än prestationens självkostnadsvärde.

Avgifterna för kretsmönster utgörs av registreringsavgifter, återupptagningsavgifter, avgifter för yrkande på ogiltigförklaring, besvär-

avgifter samt av avgifter för anteckning i kretsmönsterregistret. Registreringen av kretsmönster gäller tio år.

1.1.5. Avgifter för nyttighetsmodellrätt

Lagen om nyttighetsmodellrätt (800/91) trädde i kraft den 1 januari 1992. Enligt lagen kan en uppfinnare genom registrering erhålla ensamrätt till nyttighetsmodellen. Registreringen av nyttighetsmodeller sker vid patentavdelningens nyttighetsmodellsektion.

Avgifterna för nyttighetsmodellrätt utgörs av registreringsavgifter, avgifter för förnyelse av registreringen, återupptagningsavgifter, avgifter för yrkande på ogiltigförklaring samt avgifter för anteckning i nyttighetsmodellregistret.

Registrering av nyttighetsmodell är i kraft fyra år och kan förnyas en gång för fyra år. Årsavgifter uppbärs inte för nyttighetsmodellrätt, utan i samband med förnyandet uppbärs en förnyelseavgift.

Av avgifterna för nyttighetsmodellrätt motsvarar återupptagningsavgiften och avgiften för anteckning i nyttighetsmodellregistret kostnaderna för att utföra prestationerna. Fastän registreringsavgiften bestämdes något högre än kostnaderna för att utföra prestationen, är behandlingen av ansökningar om nyttighetsmodellrätt de första åren förlustbringande för patent- och registerstyrelsen. Detta beror på att det under de första åren inte alls inflyter förnyelseavgifter. Om man även de första fyra åren velat uppnå full kostnadsmotsvarighet borde registreringsavgiften ha fastställts oskäligt hög. Industripolitiska synpunkter ledde till att man stannade för nu tillämpade lösning.

Förnyelseavgiften fastställdes högre än kostnaderna för att utföra prestationen. Detta motsvarar den praxis som redan nu gäller för patentens årsavgifter. Industripolitiskt sett är det inte ändamålsenligt att fastställa förnyelseavgiften att motsvara enbart kostnaderna för att utföra prestationen, utan innehavaren av nyttighetsmodellrätten skall betala för den ensamrätt han får. Genom att därtill uppbära förnyelseavgifter som är högre än kostnaderna för att utföra prestationen är det möjligt att bibehålla övriga avgifter skäliga med hänsyn till målsättningarna för lagen om nyttighetsmodellrätt.

Avgiften för yrkande på ogiltigförklaring och

besväravgiften fastställdes av rättsvårdshänsyn lägre än prestationens självkostnadsvärde.

Enligt 46 § lagen om nyttighetsmodellrätt fastställs avgifterna som avses i lagen genom förordning.

1.1.6. Avgifter för varumärke

Enligt varumärkeslagen (7/64) kan en näringsidkare genom registrering förvärva ensamrätt till varumärke. Ansökningar om registrering av varumärke behandlas av varumärkesbyrån vid patent- och registerstyrelsens varumärkes- och mönsterrättsavdelning.

Enligt 58 § varumärkeslagen meddelas genom förordning närmare föreskrifter om vad sökanden skall iaktta vid registrering. Med stöd av detta har genom förordning stadgats om avgifter för varumärkesärenden.

Varumärkesavgifterna utgörs av avgifter för ansökan om registrering av varumärke, avgifter för ansökan om förnyelse av registrering, klassavgifter, avgifter för förlängning av tid som utsatts, avgifter för ansökan om ändring i registrerat märke och avgifter för anteckning i varumärkesregistret.

För varumärken uppbärs inte årsavgifter utan avgifter för förnyelse av registrering. Registreringen av varumärke skall förnyas med tio års intervaller, om man vill hålla registreringen i kraft.

I samband med behandlingen av ansökan inflyter de obligatoriska avgifterna och dessutom avgifter för preliminär prövning av registrering. Denna prövning utförs som avgiftsbelagd service på begäran av allmänheten.

År 1990 gjordes sammanlagt 6 666 varumärkesansökningar, av vilka 1981 var inhemska. Antalet har ökat under de senaste åren.

Varumärkesavgifterna har fastställts utgående från att de totala intäkterna från varumärkena skall täcka varumärkesverksamhetens totala kostnader. Inte heller i fråga om varumärkesavgifter är det i praktiken möjligt att i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten uppbära avgifter för varje prestation.

Behandlingen av en varumärkesansökan sträcker sig i allmänhet över flera än ett år. Registreringen av varumärke gäller tio år åt gången. Registreringen kan förnyas så många gånger innehavaren av märket önskar.

Enligt gällande praxis är avgifterna för ansökan om registrering lägre än förnyelseavgif-

terna. Förnyelseavgiften grundar sig på det skydd innehavaren får, inte på de kostnader som ansökan om förnyelse medför.

Om för en förnyelseansökan skulle uppbäras enbart de kostnader ansökan medför vore avgiften under 1/10 av ansökningsavgiften. Å andra sidan skulle avgiften för ansökan om registrering vara dubbelt så hög. Det vore oskäligt om innehavaren av varumärket för tio år åt gången kunde få ensamrätt till märket mot en avgift som understiger hundra mark.

Avgiftssystemet grundar sig på internationell praxis.

Den största delen av varumärkesavgifterna utgörs av ansökningsavgifter och förnyelseavgifter. År 1990 uppbars sammanlagt 5,2 miljoner mark i ansökningsavgifter och 3,4 miljoner mark i förnyelseavgifter.

År 1990 utfördes 880 avgiftsbelagda preliminära prövningar och de inbringade sammanlagt 110 000 mark. Ansökningarna om preliminär prövning har klart minskat under de senaste åren. Detta beror på förbättrad kundservice och på att kunderna fått tillgång till mikrofilmer med varumärkena. En stor del av kunderna har själva börjat göra de preliminära prövningarna.

1.1.7. Avgifter för mönsterrätt

Enligt mönsterrättslagen (221/71) kan den som skapat ett mönster genom att registrera mönstret få ensamrätt att yrkesmässigt utnyttja mönstret. Ansökningarna om mönsterrätt behandlas av mönsterrättsbyrån vid patent- och registerstyrelsens varumärkes- och mönsterrättsavdelning.

Mönsterrättsavgifterna utgörs av ansökningsavgifter, förnyelseavgifter, klassavgifter, samregistreringsavgifter, förvaringsavgifter, kungörelseavgifter och avgifter för anteckning i mönstregisteret.

Enligt 47 § mönsterrättslagen fastställs avgifterna genom förordning.

Mösterregistrering gäller under en tid av fem år och den kan förnyas två gånger. För mönsterrätt uppbärs inte årsavgifter, utan i samband med förnyelse uppbärs en förnyelseavgift.

År 1990 gjordes 1 030 ansökningar om registrering av mönster, av vilka 499 var inhemska. Antalet har under de senaste åren varit nästan konstant.

Också när det gäller mönsterrättsavgifterna

har utgångspunkten varit att de totala intäkterna för mönstren skall täcka verksamhetens totalkostnader. Under alla år har inte kostnads motsvarighet uppnåtts, fastän avgifterna höjts nästan årligen.

Inte heller i fråga om mönsterrättsavgifterna är det i praktiken möjligt att i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten uppbära avgifter för varje prestation.

Också i fråga om mönster grundar sig avgiftssystemet på internationell praxis.

Största delen av mönsterrättsavgifterna utgörs av ansökningsavgifter och förnyelseavgifter. År 1990 uppbars sammanlagt 1,2 miljoner mark i ansökningsavgifter och 600 000 mark i förnyelseavgifter.

1.2. Ärendets beredning

Propositionen grundar sig på det förslag som den avgiftsarbetsgrupp handels- och industriministeriet tillsatt för att utreda behovet av ändringar i patent- och registerstyrelsens system för avgifter lämnat den 31 december 1991. I arbetsgruppen har förutom handels- och industriministeriet varit representerade finansministeriet, patent- och registerstyrelsen och Finlands Patentombudsförening r.f.

Över arbetsgruppens förslag har begärts utlåtande av inrikesministeriet, justitieministeriet, finansministeriet, patent- och registerstyrelsen, Industrins Centralförbund och Finlands Patentombudsförening r.f.

I utlåtandena ansågs allmänt att det var nödvändigt att förnya patent- och registerstyrelsens system för avgifter. Samtidigt tillstyrktes att patent- och registerstyrelsen övergår från stämpelskatt till avgifter som uppbärs prestationsvis. De synpunkter som framförts i utlåtandena har om möjligt beaktats vid beredningen av propositionen.

2. De föreslagna förändringarna

2.1. Behovet av en speciallag

Regeringsformen 62 § har ändrats genom en lag om ändring av IV kap. Regeringsformen för Finland som trädde i kraft den 1 mars 1992 (1077/91). Enligt denna lag stadgas genom lag om de allmänna grunderna för att statsmyndigheternas tjänsteåtgärder och service samt

övriga verksamhet skall vara avgiftsbelagda samt om de allmänna grunderna för storleken av avgifterna.

Samtidigt trädde en ny lag om grunderna för avgifter till staten i kraft. Lagen ersatte den tidigare lagen om grunderna för avgifter till staten (980/73) och lagen om grunderna för avgifter, som skola erläggas för särskilda myndigheters expeditioner och tjänsteförrättningar (806/42) från år 1942. I lagen om grunderna för avgifter till staten stadgas de allmänna principerna om när statliga myndigheters prestationer skall vara avgiftsbelagda och för storleken av de avgifter som uppbärs. När det gäller att bestämma storleken av avgifterna indelas prestationerna i två huvudgrupper, dvs. offentligrättsliga prestationer och övriga prestationer.

Enligt lagen om grunderna för avgifter till staten skall storleken på den avgift som staten uppbär för en offentligrättslig prestation bestämmas utgående från prestationens självkostnadsvärde, dvs. den avgift som uppbärs för prestationen skall motsvara beloppet av statens totalkostnader för prestationen. Det är möjligt att avvika från självkostnadsvärdet på vissa i lagen angivna grunder.

Priserna på andra än offentligrättsliga prestationer bestäms enligt företagsekonomiska grunder.

Respektive ministerium har befogenhet att besluta om avgifter. Ministeriet beslutar vilka prestationer eller grupper av prestationer som är avgiftsbelagda och för vilka prestationer eller grupper av prestationer avgiften bestäms enligt självkostnadsvärdet och vilka som prissätts på företagsekonomiska grunder.

De avgifter som patent- och registerstyrelsen uppburit har hittills bestämts utgående från lagen om grunderna för avgifter till staten. Det har dock inte varit möjligt att prissätta alla patent- och registerstyrelsens prestationer på det sätt som lagen om grunderna för avgifter till staten förutsätter. Då avgifter för patent-, varumärkes- och mönsterrättsärenden bestämts har i praktiken huvudprincipen varit att de totala intäkterna som under budgetåret inflyter för en resultatenhets verksamhet skall täcka resultatenhetens totalkostnader för verksamheten. Då man bestämt avgifterna har man fått lov att grunda budgeterna på en uppskattning av antalet ansökningar och förnyelseansökningar som inlämnas och inte på den arbets-

mängd behandlingen av ansökningar medför under ifrågavarande år.

Självkostnadsvärdet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten lämpar sig av flera orsaker inte som grund för att bestämma avgifterna för industriell ensamrätt. Den viktigaste orsaken är att kostnaderna för att ansöka om och få skydd inte i ansökningsskedet får bli så höga att det faktiskt blir svårare att ansöka om skydd. I ansökningsskedet har sökanden inte alltid tillräcklig kunskap om uppfinningens ekonomiska betydelse eller dess patenterbarhet. Likaså är det möjligt att det verkliga värdet på ett varumärke eller en mönsterrätt kan uppstå först efter ett långvarigt nyttjande. När det gäller att få skydd är det dock viktigt att ansökan görs i tid. I fråga om till exempel patent kan ansökan inte göras efter det att uppfinningen blivit allmänt tillgänglig.

Behandlingstiden för ansökningar om industriellt skydd är tämligen lång redan av orsaker som grundar sig på lag. På grund av olika prioritets-, utläggnings-, och invändningstider varar behandlingen av en patentansökan även när den är som kortast cirka två år. Också behandlingen av varumärkesansökningar sträcker sig i praktiken över flera år. Den kortaste behandlingstiden för mönsterrättsansökningar är cirka ett år. Av denna orsak är det svårt att tillämpa lagen om grunderna för avgifter till staten på dylika prestationer.

De avgifter som uppbärs för patent, varumärken och mönsterrätt grundar sig i huvudsak på en samnordisk och internationell praxis, enligt vilken års- och förnyelseavgifterna i allmänhet är högre än ansökningsavgifterna. Detta arrangemang är skäligt också för den som ansöker om skydd, eftersom registreringen är desto värdefullare för den som ansöker om skydd ju längre den är i kraft.

Lagen om grunderna för avgifter till staten beaktar inte tillräckligt särdragen i anslutning till att bevilja industriellt skydd och hålla registeravgifterna aktuella. Ett speciellt problem är avgifterna för nyinförda prestationer. Avgifterna bestämts så att ansökningsavgifterna och årsavgifterna eller förnyelseavgifterna tillsammans täcker kostnaderna.

2.2. Övergång från stämpelskatt till avgifter

Stämpelskattesystemet är ett omfattande system för staten att skaffa inkomster. Flera av

patent- och registerstyrelsens prestationer ersätts fortfarande genom stämpelskatt. Den ekonomiskt största betydelsen har den stämpelskatt som uppbärs för handelsregisteranmälningarna. Övriga stämpelbelagda prestationer är bland annat prioritetsintygen och olika slags utdrag och intyg.

Patent- och registerstyrelsen är ett resultatstyrt ämbetsverk och registerbyråerna i häraden övergår i närmaste framtid till resultatstyrning. Stämpelskatt är inte en lämplig ersättningsform i ett resultatstyrt ämbetsverks avgiftsbelagda verksamhet. Stämpelskatten är en skatt och då dess belopp fastställs är inte statens kostnader för att utföra en prestation avgörande utan i stället är syftet att insamla medel för finansiering av statens uppgifter samt uppnå de övriga mål som är uppställda för beskattningen. Då storleken av stämpelskatten fastställts har dock i praktiken i mån av möjlighet beaktats att skatten skall vara högre än statens kostnader. Inom ramen för stämpelskatten är det dock inte möjligt att bestämma ersättningen för ett enskilt ämbetsverks prestationer så att den motsvarar de kostnader det medför att utföra prestationen.

Patent- och registerstyrelsen och registerbyråerna i häradena som handelsregistrets lokala myndigheter uppbär för vissa prestationer, såsom intyg, utdrag m.fl. stämpelskatt och magistraterna uppbär för samma prestationer avgifter. Detta medför tolkningssvårigheter och en oenhetlig praxis mellan olika myndigheter. Förfarandet är därtill besvärligt, eftersom det dels förutsätter en bokföring som är skild från den övriga betalningsrörelsen, dels eventuellt att det måste skaffas stämpelmärken och dels en skild redovisning till länsskatteverket två gånger om året.

Patent- och registerstyrelsen och registerbyråerna övergår som bäst till automatisk databehandling i fråga om handelsregistret. Den nya serviceverksamheten förutsätter att grunderna för prissättningen skall kunna ses över flexiblare än nu.

Statens revisionsverk har i sin berättelse 117/53/91 konstaterat att verket redan vid granskningen av patent- och registerstyrelsens ekonomiförvaltning för år 1980 fattat ståndpunkten att den stämpelskatt som uppbärs för handelsregisteranmälningar inte grundar sig på beskattningshänsyn, varför avgifterna för de prestationer som utförs av patent- och registerstyrelsen bör stadgas i en avgiftsförordning i

enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten. Revisionsverket anser också att hänsyn i anslutning till resultatstyrningen förutsätter att ersättningar som uppbärs för patent- och registerstyrelsens prestationer bestäms så att de motsvarar kostnaderna för prestationerna.

Nettobudgetering blir möjlig från ingången av år 1983. Bland annat i direktiven för avfattandet av budgetpropositionen för 1993 (TM 9114/11.12.1992) har som en förutsättning för övergång till nettobudgetering uppställts att ett avgiftsbaserat system gäller för ämbetsverket.

2.3. Prestationer prissatta enligt företags-ekonomiska grunder

Sådana prestationer som inte grundar sig på lag eller förordning och sådana prestationer som finns tillgängliga också på annat håll än vid patent- och registerstyrelsen prissätts enligt företagsekonomiska grunder. I huvudsak utgörs sådana prestationer av olika slags rådgivnings-, utbildnings- och informationstjänster.

Vid handelsregisteravdelningen kan sådana företagsekonomiskt prissatta prestationer till exempel vara telefonförfrågningar, förhandsgranskningar av firmor, mikrofilmtjänster, en internordisk tjänst i fråga om utdrag, förmedling av handelsregisteruppgifter via de allmänna databaserna samt uppföljning och uttagning av uppgifter med hjälp av ADB.

Vid patentavdelningen kan dylika prestationer vara till exempel förhandsnyhetsgranskningar av ansökningar, beställningsundersökningar för att utreda teknikens standpunkt och tillverkningshinder, kopieringstjänster, försäljning av publikationer, utbildning och konsultering samt att arrangera och sälja användningssrätt till adb-registren.

På varumärkes- och mönsterrättsavdelningen kan företagsekonomiskt prissatta prestationer vara till exempel olika förgranskningar, utbildning samt informationstjänst.

Priserna för verksamhet av affärsnatur bestäms enligt företagsekonomiska grunder. Enligt dessa granskas prissättningen utgående från kravet på lönsamhet. Kravet på lönsamhet innebär att intäkterna skall täcka kostnaderna för verksamheten och avkastningskravet på det kapital som investerats i verksamheten. Man försöker uppfylla kravet på lönsamhet genom

en flexibel prissättning så att i prissättningen beaktas förutom kostnaderna också efterfrågan och konkurrens. Vid prissättning enligt företagsekonomiska grunder kan rabatter beviljas enligt myndighetens prövning, om blott den avgiftsbelagda verksamheten i sin helhet sköts utgående från kravet på lönsamhet. Också sådan verksamhet kan stödas och priserna kan sänkas genom anslag i statsbudgeten.

2.4. Förhållandet till de lokala myndigheterna

Handelsregisterärenden sköts av myndigheter som underlyder tre olika ministerier: registerföraren patent- och registerstyrelsen som underlyder handels- och industriministeriet samt som lokala myndigheter registerbyråerna i häradena som underlyder inrikesministeriet och magistraterna som underlyder justitieministeriet. Behandlingen av bostadsaktiebolagens grundanmälningar och övriga ändringsanmälningar än ändringar av bolagsordningen har överförs till registerbyråerna i häradena. Registerbyråerna i häradena och magistraterna har därtill rätt att ge utdrag och avskrifter som grundar sig på handelsregistret. Avsikten är att handelsregistrets uppgifter i vidare utsträckning överförs till registerbyråerna i häradena. Det föreligger planer om att indra magistraterna inom en nära framtid.

Praktiska problem förorsakas dock av att de avgifter patent- och registerstyrelsen, registerbyråerna i häradena och magistraterna uppbär för utdrag, intyg och avskrifter inte till alla delar bestäms med stöd av samma stadganden. De avgifter patent- och registerstyrelsen och registerbyråerna uppbär för sina prestationer grundar sig på flera olika stadganden, av vilka den viktigaste är lagen angående stämpelskatt. På grund av stämpelskattelagens indelning av myndigheterna i grupper är vissa av de avgifter registerbyråerna uppbär lägre än de avgifter patent- och registerstyrelsen uppbär för motsvarande prestationer. De avgifter magistraterna uppbär grundar sig på förordningen om avgifter för allmän underrätts, magistrats och notarius publicus' prestationer. Eftersom bestämningsskäl för avgifterna varit olika har det i praktiken inte varit möjligt att förenhetliga den stämpelskatt och de avgifter olika myndigheter uppbär för likadana prestationer. För handelsregisteranmälningar uppbärs en li-

ka stor stämpelskatt oberoende av vilken myndighet som mottar anmälan.

Enligt lagen om grunderna för avgifter till staten har i huvudsak respektive ministerium befogenhet att besluta om avgifter. Då lagen om grunderna för avgifter till staten stiftades utgick man ifrån att hela förvaltningsområdet underlyder samma ministerium. För att enhetliga avgifter skall kunna uppbäras för alla prestationer i anslutning till handelsregister bör beslutanderätten om avgifter koncentreras till handels- och industriministeriet.

I den föreslagna lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer stadgas att den myndighet som har befogenhet att besluta om utförande av prestationen uppbär avgiften. Den myndighet som uppbär avgiften är skyldig att ersätta en annan myndighet som deltagit i utförandet av prestationen dess kostnader för deltaandandet.

3. Propositionens administrativa och ekonomiska verkningar

Den föreslagna lagen medför inga betydande ekonomiska verkningar. Enligt lagen utgör kostnaderna fortfarande grund för avgifterna antingen enligt principen om självkostnadsvärde eller enligt principen om kostnadsmotsvarighet. Såväl avgifts- som stämpelskatteintäkterna till staten från ämbetsverkets verksamhet blev år 1991 något lägre än kostnaderna för ämbetsverkets verksamhet. På grund av ändringarna i grunderna för stämpelskatt beräknas intäkterna från stämpelskatten för handelsregisterprestationer i statsbudgeten för år 1992 ge ett överskott av cirka 6 miljoner mark och i budgetpropositionen för år 1993 ett överskott av 9,9 miljoner mark.

Jämförd med situationen år 1991 ökar en verksamhet grundad på avgifter något statens intäkter i fråga om handelsregisterverksamheten. Jämförd med åren 1992 och 1993 minskar den avgiftsgrundade verksamhetens intäkterna något.

Propositionen har inga betydande administrativa verkningar. Propositionen klargör dock förhållandet mellan patent- och registerstyrelsen och de lokala myndigheterna i fråga om avgifterna. Därtill skapar propositionen förutsättningar för patent- och registerstyrelsen att bli ett nettobudgetämbetsverk den 1 januari 1994.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionen

Finland diskuterar för tillfället en anslutning till den europeiska patentkonventionen. Genom den europeiska patentkonventionen har skapats ett system, som gör det möjligt att genom en ansökan till den europeiska patentmyndigheten få patent i alla stater som anslutit sig till konventionen. Finland torde ansluta sig vid ingången av år 1995. Om Finland ansluter sig till den europeiska patentkonventionen leder detta omedelbart till att antalet patentansökningar till patent- och registerstyrelsen sjunker kraftigt, vilket i sin tur leder till att intäkterna av ansökningsavgifterna minskar. På grund av ansökningsanhopningen kan patentavdelningens personal minskas i betydligt långsammare takt än ansökningsströmmen avtar. Avdelningens kostnader blir då i förhållande till intäkterna betydligt högre än nu. Det bör då förmodligen övervägas om patentavgifterna av industripolitiska skäl under övergångstiden skall underprissättas och om i budgeterna för de år det gäller skall intas ett anslag motsvarande underprissättningen. Den föreslagna lagen och den planerade övergången år 1994 till nettobudgetering möjliggör vardera ett sådant förfarande. De ekonomiska verkningarna kan bedömas närmare i samband med den mera detaljerade beredningen inför beslutet att ansluta sig till den europeiska patentkonventionen och regeringens proposition med anledning av anslutningen.

Enligt avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet förbinder sig Finland att ansluta sig till protokollet till Madridöverenskommelsen från år 1989 angående internationell varumärkesregistrering senast den 31 december 1995. Protokollet syftar till att en enda ansökan skall behövas för att en varumärkesregistrering skall träda ikraft i alla medlemsstater. En anslutning till Madridprotokollet ökar arbetet vid patent- och registerstyrelsens varumärkesbyrå, men också intäkterna. Tack vare den goda produktivitetsutvecklingen i fråga om varumärkesbehandlingen försvinner ärendeanhopningen 1994 och 1995. Det är då möjligt att klara av den ökade arbetsmängd anslutningen medför utan betydande tilläggsresurser. De ekonomiska verkningarna kan noggrannare bedömas då anslutningen bereds och i samband med regeringens proposition.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer

1 §. *Tillämpningsområde.* Lagen avses vara en speciallag, enligt vilken avgifterna för patent- och registerstyrelsens prestationer kan bestämmas. Patent- och registerstyrelsen behandlar ärenden om patent, varumärken, mönsterrätt, nyttighetsmodellrätt och integrerade kretsar. Den för handelsregistret och företagsinteckningsregistret samt offentliggör bokslutshandlingar. Den har ytterligare vissa andra uppgifter.

Enligt förslaget tillämpas lagen också på sådan av annan myndighet utförd prestation som grundar sig på eller hänför sig till av patent- och registerstyrelsen fört register eller dataregister. Handelregistrets lokala myndigheter är registerbyråerna i häradena och magistraterna. De utger utdrag och andra handlingar grundade på handelsregistret och utför övrig kundtjänst som hänför sig till registret. Registerbyråerna i häradena behandlar också en del av handelsregisteranmälningarna. Förslaget syftar till att de handlingar och tjänster kunderna får har samma pris oberoende av vilken myndighet som givit eller utfört dem.

2 §. *Definitioner.* I paragrafen definieras prestation, offentligrättslig prestation och kostnads motsvarande intäkter för varje grupp av prestationer. Med prestationer avses enligt denna lag tjänsteåtgärder av patent- och registerstyrelsen eller annan myndighet som avses i 1 §, varor som produceras och tjänster som tillhandahålls samt övrig verksamhet som bedrivs av sådan myndighet. Övrig verksamhet enligt denna lag är närmast övervakning och granskningsverksamhet utförd av myndighet. Med offentligrättslig prestation avses en sådan prestation av en ovan nämnd myndighet vars efterfrågan grundar sig på lag eller förordning och som myndigheten har faktisk ensamrätt att utföra. En offentligrättslig prestation är bland annat att bevilja industriell ensamrätt, registrera en handelsregisteranmälan samt utge ett utdrag ur register fört av patent- och registerstyrelsen.

Med kostnads motsvarighet för varje grupp av prestationer avses att totalbeloppet av avgifter för registrering och för att hålla i kraft prestationer som hör till grupperna patenträtt,

varumärke, mönsterrätt, nyttighetsmodellrätt och kretsmönster för integrerade kretsar bestäms så att totalbeloppet av avgifterna motsvarar statens totalkostnader för att föra registret i fråga.

3 §. *Avgifter för offentligrättsliga prestationer.* I paragrafen stadgas grunderna för fastställande av avgifter för offentligrättsliga prestationer. Fastställelsegrunden föreslås i huvudsak vara statens totalkostnader för prestationen, dvs självkostnadsvärdet. Med prestationens självkostnadsvärde avses de totalkostnader det medfört att utföra prestationen. Till totalkostnaderna hör vid sidan av de särkostnader prestationen medför prestationens andel av förvaltnings-, lokal- och kapitalkostnaderna och av de övriga gemensamma kostnaderna. Till totalkostnaderna hör också motsvarande kostnader för andra myndigheter än den statliga myndighet som uppbär avgiften, om dessa deltar i att utföra prestationen. Detta gäller flera handelsregisterprestationer.

Enligt paragrafens 2 mom. kan avgifterna för att registrera och hålla i kraft patenträtt, varumärke, mönsterrätt, nyttighetsmodellrätt och ensamrätt till kretsmönstret för integrerade kretsar med avvikelse från självkostnadsvärdet fastställas så att totalavgifterna för dessa motsvarar statens totalkostnader för att föra registret i fråga (kostnads motsvarighet för varje grupp av prestationer). Avgifterna fastställs utgående från totalkostnaderna för varje prestationsgrupp och det uppskattade antalet inlämnade ansökningar. Då avgifterna fastställs bör det vara möjligt att beakta över- eller underskott under högst de fem senaste åren om detta enligt de allmänna stadgandena om statsbudgeten blir möjligt. I enlighet med internationellt tillämpade principer uppbärs inte kostnaderna för att erhålla ensamrätt till fullt belopp i samband med att skyddet beviljas utan först under skyddstiden. Då avgifterna fastställs kan också beaktas att skyddet blir desto värdefullare för registreringens innehavare ju längre den gäller. Registreringsavgiften kan då höjas medan skyddstiden löper.

Systemet med kostnads motsvarighet för varje grupp av prestationer kan tillämpas på kostnader som föranleds av att bevilja och upprätthålla skyddet. Sådana kostnader är inte kostnader som hänför sig till registrets användning, t.ex. en beställning av ett utdrag eller en

avskrift. För dessa prestationer erlägger bestäl-laren en avgift som fastställs enligt prestatio-nens självkostnadsvärde.

Enligt paragrafens 3 mom. kan för myndig-hetens eller myndigheters prestationer av sam-ma slag fastställas en lika stor avgift även om kostnaderna för utförandet är olika. När stor-leken av en sådan fast avgift bestäms, skall den genomsnittliga totalkostnaden för prestationen beaktas. Storleken på avgifterna bör då grunda sig på de genomsnittliga totalkostnaderna under en viss tid för prestationer av samma slag. Med prestationer av samma slag avses i allmänhet lika benämnda och ofta med samma syfte utförda prestationer. Patent- och register-styrelsens prestationer är i huvudsak sådana.

I paragrafens 4 mom. stadgas om undantag från avgifter enligt självkostnadsvärdet eller enligt kostnadsmotsvarighet för varje grupp av prestationer. Enligt lagrummet kan det bestä-mas att avgift inte alls skall uppbäras eller att den uppbärs till ett lägre belopp än prestatio-nens självkostnadsvärde eller sitt värde i enlig-het med kostnadsmotsvarigheten för varje grupp av prestationer av orsaker som allmänt hänför sig till industripolitik eller rättsvård, till att en ny prestation tas i bruk, till att hålla registeruppgifterna aktuella eller på grund av internationella avtal eller av praktiska orsaker.

De industriella skyddsformerna syftar till att främja näringslivet. Det kan då vara ändamåls-enligt att inte till fullt belopp av den sökande uppbära de kostnader staten har för någon skyddsform om användningen av skyddsfor-men annars minskar. Besvärnsnämnden vid pa-tent- och registerstyrelsen behandlar som första instans besvär över avgöranden som gäller ansökningar om industriellt skydd och förkas-tande av registreringar av handelsregisteran-mälningar. Den avgift den besvärande skall betala får inte vara så hög att hans rättsskydd faktiskt äventyras.

Nyttighetsmodellrätt är en ny skyddsform som trädde i kraft den 1 januari 1992. Regis-teringen är i kraft fyra år. Nyttighetsmodeller-na inbringar därför inte förnyelseavgifter före år 1996. Industripolitiska hänsyn talar mot att de avgifter som uppbärs för nyttighetsmodeller under de första fyra åren lagen är i kraft är högre än de är senare, då lagen varit i kraft en längre tid. En lägre avgift än självkostnads-värdet eller kostnadsmotsvarighet för varje grupp av prestationer kan bli aktuellt också på grund av internationella avtal. Det industriella

skyddet är i hög grad reglerat av internationella avtal, som också Finland anslutit sig till.

Avgiftsfrihet och nedsatta avgifter kan kom-ma i fråga också av orsaker som hänför sig till registerföringen. Med stöd av gällande bestäm-melser har stämpelskatt inte uppburits för en handelsregisteranmälan som enbart gäller ad-ressförändring eller en anmälan om att närings-verksamheten upphör eller att ett samfund upplöses. Dessa anmälningar är av stor vikt när det gäller att hålla registeruppgifterna aktuella. Avgift har inte heller uppburits för sådana bokslutshandlingar som inlämnats till patent- och registerstyrelsen för offentliggöran-de och inte heller för handelsregistrets blanket-ter. Blanketternas avgiftsfrihet har inneburit att de ändamålsenligt kan distribueras på olika ställen.

I paragrafens 4 mom. stadgas dessutom att en avgift av orsaker som hänför sig till indust-ripolitik eller internationella avtal eller av praktiska eller andra motsvarande orsaker kan fastställas till ett högre belopp än självkostnads-värdet eller värdet enligt kostnadsmotsvarighe-ten för varje grupp av prestationer. Självkost-nadsvärdet eller kostnadsmotsvarigheten bör alltid utredas, fastän avgiften fastställs med avvikelse från dessa värden. Avvikelsen kan definieras som ett visst markbelopp eller som en viss procentsats med vilken självkostnads-värdet eller värdet enligt kostnadsmotsvarande höjs eller sänks eller så att vissa kostnader lämnas obeaktade då avgiften fastställs. När en avgift som uppbärs för offentligrättsliga presta-tioner på grunder enligt 3 och 4 mom. fastställs till ett alltför lågt eller högt belopp jämfört med självkostnadsvärdet eller kostnadsmotsvarighe-ten för varje grupp av prestationer, kan i statsbudgeten antingen ett anslag anvisas för täckning av underskottet på influtna avgifter eller det eventuella överskottet på influtna avgifter för offentligrättsliga prestationer upp-bäras åt staten.

4 §. *Priset på övriga prestationer.* I paragrafen stadgas om grunden för prissättning för verk-samhet av affärsnatur. Priserna bestäms enligt företagsekonomiska grunder. Detta leder till att prissättningen bedöms utgående från kravet på lönsamhet. Kravet på lönsamhet innebär att intäkterna skall täcka minst verksamhetens kostnader och att det uppställs ett avkastnings-krav på det i form av eget kapital investerade kapitalet. Man försöker uppfylla kravet på lönsamhet genom en flexibel prissättning så att

prissättningen vid sidan av kostnaderna också beaktar efterfrågan och konkurrens. Vid prissättning enligt företagsekonomiska grunder kan rabatter beviljas enligt myndighetens prövning, om blott den avgiftsbelagda verksamheten som helhet sköts utgående från kravet på lönsamhet. Också sådan verksamhet kan stödas och priserna sänkas genom anslag i statsbudgeten.

I statsbudgeten kan anvisas anslag för att täcka det underskott som avgifterna för de offentligrättsliga avgifterna medfört. Likaså kan åt staten uppbäras det eventuella överskott som avgifterna för de offentligrättsliga prestationerna gett upphov till.

5 §. *Ministeriets befogenhet.* I paragrafen stadgas om ministeriets beslutanderätt i fråga om avgifter. Handels- och industriministeriet beslutar i huvudsak om de i lagen avsedda avgifterna för offentligrättsliga prestationer. Handels- och industriministeriets beslutanderätt gäller också prestationer utförda av annan myndighet än patent- och registerstyrelsen som grundar sig eller hänför sig till register eller dataregister fört av patent- och registerstyrelsen. Detta gäller också i det fall att den andra myndigheten i förvaltningshänseende lyder under ett annat ministerium. Registerbyråerna i häradena lyder under inrikesministeriet och magistraterna under justitieministeriet. Vardera är lokala myndigheter för handelsregistret.

Enligt förslaget skall handels- och industriministeriet utreda patent- och registerstyrelsens och övriga i 1 § avsedda myndigheters prestationer och besluta vilka som är avgiftsbelagda och vilka avgiftsfria, med iakttagande av vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten. De avgiftsbelagda prestationerna bör indelas i offentligrättsliga prestationer eller grupper av prestationer samt i verksamhet eller prestationer vars priser bestäms enligt företagsekonomiska grunder. De offentligrättsliga prestationerna indelas därutöver i sådana för vilka avgiften uppbärs enligt självkostnadsvärdet och sådana på vilket värdet enligt kostnadsmotsvarigheten för varje grupp av prestationer skall tillämpas.

I fråga om de offentligrättsliga prestationerna beslutar handels- och industriministeriet också om de prestationer eller grupper av prestationer för vilka skall uppbärs fasta avgifter. Ministeriet beslutar också om avgiftens storlek fastställs högre eller lägre än självkostnadsvärdet eller värdet enligt kostnadsmotsva-

righeten för varje grupp av prestationer samt om grunden för och storleken på avvikelsen.

Handels- och industriministeriets beslut publiceras i författningssamlingen.

6 §. *Myndigheternas befogenheter.* Enligt paragrafen har den myndighet det gäller befogenhet i övriga än i 5 § stadgade ärenden angående avgifter och prissättning. Närmast kommer patent- och registerstyrelsen i fråga. Patent- och registerstyrelsen bestämmer sina avgifter och publicerar sin prislista. Vid behov kan prislistan ändras flexibelt.

7 §. *Fördelning av avgifter mellan myndigheter.* Enligt paragrafen uppbärs avgiften av den myndighet som har befogenhet att utföra prestationen ifråga. Avgiften kan uppbäras antingen innan prestationen utförs, till exempel i form av anmälnings- eller ansökningsavgift eller efter det prestationen utförts, till exempel i form av en avgift för ett utdrag. Avgiften kan också vara en års- eller förnyelseavgift som förfaller med jämna mellanrum. Den myndighet som uppbär avgiften är skyldig att ersätta den myndighet som deltagit i att utföra prestationen dess kostnader för deltagandet.

8 §. *Indrivning av avgifter.* I paragrafen intas ett stadgande om att avgifter för offentligrättsliga prestationer får indrivas i den ordning som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61). Vid indrivning av fordringar som hänför sig till avgiftsbelagd affärsartad verksamhet iaktas vad som stadgas om indrivning av privaträttsliga fordringar, dvs. i allmänhet underrätts- eller betalningsorderförfarande.

9 §. *Närmare stadganden.* I paragrafen ges bemyndigande att vid behov genom förordning stadga om de kostnader som ingår i det i 3 § 2 mom. avsedda värdet för kostnadsmotsvarande intäkter samt om verkställigheten av lagen.

10 §. *Övriga stadganden.* I paragrafens 1 mom. konstateras att lagen inte tillämpas på den stämpelskatt enligt skuldsedlarnas kapitalbelopp som skuldsedlar för vinnande av företagsinteckning skall beläggas med. Ett stadgande angående detta ingår i 45 § stämpelskattelagen.

I paragrafens 2 mom. konstateras att till den del i lagen inte ingår avvikande bestämmelser tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92). Av denna lags bestämmelser tillämpas bland annat de allmänna grunderna om avgiftsbelagda och avgiftsfria prestationer. Lagen om grunderna för avgifter till staten

innehåller ett bemyndigande om att genom förordning stadga om de kostnader som hör till självkostnadsvärdet och indrivning av avgifterna. Lagen om grunderna för avgifter tillåter också att det stadgas att avgifterna uppbärs på annat sätt ämbetsverksvis om det finns behov att avvika från de allmänna bestämmelserna. Enligt paragrafen iakttas sådana stadganden och föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten också i förhållande till denna lag.

1.2. Lagen angående stämpelskatt

10 §. *Avsnittet Registerutdrag.* Då man börjar uppbära avgift i stället för stämpelskatt för patent- registerstyrelsens registerutdrag föreslås att punkterna 2 och 3 i avsnittet upphävs.

Avsnittet Bevis som vid företagsinteckning antecknas på skuldebrev. Då vid företagsinteckning för bevis som antecknas på skuldsedeln skall uppbäras avgift i stället för stämpelskatt föreslås att avsnittet om bevis som vid företagsinteckning antecknas på skuldsedeln upphävs.

12 §. I paragrafen stadgas om stämpelskattfria expeditioner. Då sådana expeditioner om fastställande av stadgar eller arbetsreglemente för avelsdjursandelslag för kreatursförädlings och för andelslag för lantbruksmaskiner som nämns i paragrafens 1 mom. 11 punkten inte mera utfärdas föreslås att lagrummet ändras så att omnämnandet om dessa avlägsnas.

Enligt paragrafens 1 mom. 29 punkten är utslag och beslut som givits av patent- och registerstyrelsen och dess besväravdelning befriade från stämpelskatt. Enligt paragrafens 1 mom. 57 punkten är avskrift av aktiebolags bolagsordning och andelslags stadgar samt utdrag ur handelsregistret, som patent- och registerstyrelsen efter registrering av grund- eller ändringsanmälan första gången utger till den näringsidkare som gjort anmälan befriade från stämpelskatt. Då för patent- och registerstyrelsens prestationer skall uppbäras avgifter i stället för stämpelskatt föreslås att paragrafens 1 mom. 29 och 57 punkten upphävs.

14 § *Avsnittet Anmälan till handelsregistret.* I paragrafen stadgas om stämpelskattens belopp för handlingar och anmälningar. Då för handelsregisteranmälningar skall uppbäras avgift i stället för stämpelskatt föreslås att avsnittet anmälan till handelsregistret upphävs.

15 §. Enligt paragrafen är bland annat vissa

anmälningar till handelsregistret samt förnyad anmälan om överföring av patenträtt befriade från stämpelskatt. Då för patent- och registerstyrelsens prestationer skall uppbäras avgift i stället för stämpelskatt föreslås att paragrafen ändras så att ifrågavarande punkter avlägsnas.

1.3. Patentlagen

De avgifter som avses i 73 § i gällande patentlag fastställs genom förordning. Då det stiftas en särskild lag om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer, beslutar i huvudsak handels- och industriministeriet om avgifterna genom ett beslut som publiceras i författningssamlingen. Patentlagens 73 § föreslås bli ändrad så att hänvisningen till förordning avlägsnas och ett konstaterande om att det särskilt stadgas om avgifter intas.

1.4. Mönsterrättslagen

Enligt 47 § i gällande mönsterrättslag fastslås de avgifter som avses i mönsterrättslagen genom förordning. Då det stiftas en särskild lag om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer, beslutar i huvudsak handels- och industriministeriet om avgifterna genom ett beslut som publiceras i författningssamlingen. Mönsterrättslagens 47 § föreslås bli ändrad så att hänvisningen till förordning avlägsnas och ett konstaterande om att det särskilt stadgas om avgifter intas.

1.5. Lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar

Enligt 45 § i gällande lag om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar fastställs avgifterna genom förordning enligt lagen om grunderna för avgifter till staten. Då det stiftas en särskild lag om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer, beslutar i huvudsak handels- och industriministeriet om avgifterna genom ett beslut som publiceras i författningssamlingen. Det föreslås att 45 § lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar skall ändras så att hänvisningen till förordning avlägsnas och ett konstaterande om att det särskilt stadgas om avgifter intas.

1.6. Lagen om nyttighetsmodellrätt

Enligt 46 § i gällande lag om nyttighetsmo-

dellrätt fastställs de avgifter som avses i lagen om nyttighetsmodellrätt genom förordning. Då det stiftas en särskild lag om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer, beslutar i huvudsak handels- och industriministeriet om avgifterna genom ett beslut som publiceras i författningssamlingen. Det föreslås att 46 § lagen om nyttighetsmodellrätt skall ändras så att hänvisningen till förordning avlägsnas och ett konstaterande om att det särskilt stadgas om avgifter intas.

1.7. Varumärkeslagen

Enligt 58 § i gällande varumärkeslag meddelas genom förordning närmare föreskrifter om vad sökanden skall iaktta i registreringsärenden. Då det stiftas en särskild lag om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer, beslutar i huvudsak handels- och industriministeriet om avgifterna genom ett beslut som publiceras i författningssamlingen. Till varumärkeslagens 58 § föreslås fogat ett nytt 2 mom., där ett omnämnande av att om avgifterna särskilt stadgas ingår.

1.8. Handelsregisterlagen

21 §. I 21 § i gällande handelsregisterlag stadgas att om en anmälan är bristfällig eller registermyndigheten märker annat hinder för registrering, skall den som gjort anmälan beredas tillfälle att inom en bestämd tid avgiva utlåtande eller vidta behöriga åtgärder vid äventyr att saken förfaller. Föreligger hinder för registrering även efter det i uppmaningen avsett utlåtande avgivits, skall registrering väg-

ras. För att registrering skall kunna vägras också på grund av obetald avgift föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att sökanden inom bestämd tid uppmanas betala stadgad avgift vid äventyr att saken förfaller.

31 §. Enligt 31 § i gällande handelsregisterlag utfärdas närmare stadganden om bland annat den utredning som skall fogas till anmälan och om registret och dess förande genom förordning. Då det stiftas en särskild lag om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer, beslutar i huvudsak handels- och industriministeriet om avgifterna genom ett beslut som publiceras i författningssamlingen. Till handelsregisterlagens 31 § föreslås bli fogat ett nytt 2 mom., där ett omnämnande av att om avgifterna särskilt stadgas ingår.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Närmare stadganden om de kostnader som omfattas av kostnadsmotsvarighet och som avses i 3 § 2 mom. i den lag som nämns i 1.1. punkten samt om verkställigheten av lagen utfärdas vid behov genom förordning.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 mars 1993, dock så att systemet med avgifter skulle tillämpas på handelsregisteranmälan först från den 1 september 1993.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1. Lag om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Tillämpningsområde

För patent- och registerstyrelsens prestationer uppbärs avgifter åt staten enligt vad som stadgas i denna lag. Denna lag tillämpas också på sådana prestationer av andra myndigheter som grundar sig på eller hänför sig till register

eller dataregister som förs av patent- och registerstyrelsen.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *prestation* patent- och registerstyrelsens

eller någon annan i 1 § angiven myndighets tjänsteåtgärd, varor som produceras och tjänster som tillhandahålls samt annan verksamhet som bedrivs av dessa.

2) *offentligrättslig prestation* en sådan prestation av patent- och registerstyrelsen eller någon annan i 1 § angiven myndighet vars efterfrågan grundar sig på lag eller förordning och som myndigheten i fråga har faktisk ensamrätt att utföra, samt

3) *kostnadmotsvarighet enligt prestationsgrupp* att de totala avgifterna för att registrera och hålla i kraft prestationer som hör till de prestationsgrupper som patenträtt, varumärke, mönsterrätt, nyttighetsmodellrätt och kretsmönster för integrerade kretsar bildar bestäms så att de totala avgifterna motsvarar beloppet av statens totala kostnader för att upprätthålla registret (prestationsgruppen) i fråga.

3 §

Avgifter för offentligrättsliga prestationer

Storleken på den avgift som staten uppbär för en offentligrättslig prestation skall motsvara beloppet av statens totala kostnader för utförande av prestationen (självkostnadsvärde).

Storleken på avgiften för registrering och ikrafthållande av prestationer som hör till i 2 § 3 punkten uppräknade grupper av prestationer kan dock bestämmas på basis av kostnadmotsvarighet enligt prestationsgrupp med beaktande av det beräknade antalet årligen inlämnade ansökningar om registrering och ikrafthållande samt av stadgandena i 3 och 4 mom. De avgifter som bestäms enligt detta moment kan fastställas så att avgiften stiger ju längre registreringen är i kraft.

För prestationer av samma slag av myndighet eller myndigheter som avses i denna lag får fastställas en lika stor avgift även om kostnaderna för staten för utförande av prestationen är olika. När storleken av en sådan fast avgift bestäms, skall den genomsnittliga totala kostnaden för prestationerna beaktas.

Av orsaker som hänför sig till industripolitik eller rättsvård, till att en ny prestation tas i bruk eller till uppdatering av registeruppgifterna eller på grund av internationella avtal eller av praktiska skäl får det bestämmas att en avgift allmänt uppbärs till ett lägre belopp än självkostnadsvärdet eller värdet enligt kostnadmotsvarigheten för prestationsgruppen eller att avgift inte alls skall uppbäras. Av

orsaker som hänför sig till industripolitik eller internationella avtal eller av praktiska eller andra särskilda skäl får en avgift, som annars skall fastställas så att den motsvarar prestationens självkostnadsvärde eller värde enligt kostnadmotsvarigheten för prestationsgruppen, fastställas till ett högre belopp.

4 §

Priset på övriga prestationer

Priserna på patent- och registerstyrelsens andra än i 3 § angivna prestationer bestäms enligt företagsekonomiska grunder. I statsbudgeten kan anvisas anslag för sänkning av priset på prestationer som prissatts enligt företagsekonomiska grunder.

5 §

Ministeriets befogenhet

Handels- och industriministeriet beslutar med iakttagande av vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten, (150/92) vilka av patent- och registerstyrelsens och i 1 § avsedda andra myndigheters prestationer eller grupper av prestationer som är avgiftsbelagda och för vilka prestationer eller grupper av prestationer avgiften bestäms enligt självkostnadsvärdet eller värdet enligt kostnadmotsvarigheten för prestationsgruppen och vilka som prissatts på företagsekonomiska grunder.

Handels- och industriministeriet beslutar också om de fasta avgifter som nämns i 3 § 3 mom. Ministeriet beslutar dessutom på vilka prestationer eller grupper av prestationer och på vilka grunder som nämns i 3 § 4 mom. och hur avgiftens storlek kan bestämmas med avvikelse från prestationens självkostnadsvärde eller kostnadmotsvarigheten för prestationsgruppen.

6 §

Myndigheternas befogenheter

I andra fall än de som nämns i 5 § har vederbörande myndighet befogenhet i ärenden som gäller avgifter och prissättning av prestationer.

7 §

Fördelning av avgifter mellan myndigheter

En avgift uppbärs av den myndighet som har befogenhet att besluta om utförandet av prestationen i fråga. Den myndighet som uppbär

avgiften är skyldig att ersätta de andra myndigheter som deltagit i utförande av prestationen för deras kostnader för deltagandet.

8 §

Indrivning av avgifter

Avgifter för offentligrättsliga prestationer som nämns i 2 § 1 mom. 2 punkten i denna lag får indrivnas i den ordning som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskönningsväg (367/61).

Vid indrivning av fordringar som hänför sig till andra prestationer som avses i 4 § iakttas vad som stadgas om indrivning av privaträttsliga fordringar.

9 §

Närmare stadganden

Vid behov kan genom förordning utfärdas närmare stadganden om de kostnader som omfattas av kostnadsmotsvarigheten enligt

prestationsgrupp och som avses i 3 § 2 mom. samt om verkställigheten av lagen.

10 §

Övriga stadganden

Om den stämpelskatt som vid företagsinteckning skall betalas på en skuldsedel enligt kapitalets storlek stadgas särskilt.

I övrigt iakttas vad som stadgas eller föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten och i stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.

Stadgandena i lagen tillämpas dock på sådan anmälan till handelsregistret som avses i 14 § lagen angående stämpelskatt först den 1 september 1993.

2.

Lag**om ändring av lagen angående stämpelskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i 10 § lagen den 6 augusti 1943 angående stämpelskatt (662/43) 2 och 3 punkten i avsnittet *Registerutdrag* och avsnittet *Bevis som vid företagsinteckning antecknas på skuldebrev*, 12 § 1 mom. 29 och 57 punkten samt i 14 § avsnittet *Anmälan till handelsregistret*

av dessa lagrum 10 § 2 och 3 punkten i avsnittet *Registerutdrag*, avsnittet *Bevis som vid företagsinteckning antecknas på skuldebrev* och 14 § avsnittet *Anmälan till handelsregistret* sådana de lyder i lag av den 20 december 1991 (1555/91) samt 12 § 1 mom. 29 punkten sådan den lyder i lag av den 19 november 1971 (776/71) och 57 punkten sådan den lyder i lag av den 12 juni 1980 (419/80) samt

ändras 12 § 1 mom. 11 punkten och 15 §,

dessas lagrum sådana de lyder 12 § 1 mom. 11 punkten i lag av den 23 december 1987 (1118/87) och 15 § i lag av den 20 december 1991 (1555/91), som följer:

12 §

Befriad från stämpelskatt är expedition:

i ärende som berör:

11) fastställande av stadgar eller arbetsreglemente för jägarnas centralorganisation, jaktvårdsförening, förening för sjöfågelskydd, fiskelag eller fiskevårdssammanslutning;

15 §

Befriade från stämpelskatt enligt 14 § är:

handlingar som utfärdats i stället för dödade handlingar, om dessa bevisligen har varit försedda med stadgad stämpel,

duplett av handling,

anmälan till understödskasseregistret, samt växel som skall betalas utom Finland, ett med vederbörlig stämpel försett duplikat av

växel samt av penninginrättning utställd egen växel som är avsedd för förmedling av betalningar och dessutom

växlar som depositionsbanker, kreditinstitut som avses i lagen om finansieringsverksamhet (1544/91), värdepappersförmedlingsföretag, försäkringsanstalter och i Finland belägna fi-

lialkontor till utländska kreditinrättningar har utställt på varandra.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.

Avsnittet om anmälan till handelsregistret i lagens 14 § upphävs dock först den 1 september 1993.

3.

Lag

om ändring av 73 § patentlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 73 § patentlagen av den 15 december 1967 (550/67), sådant detta lagrum lyder i lag av den 10 maj 1985 (387/85) som följer:

73 §

Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt. Om årsavgifter kan därvid stadgas att ett eller flera av de första avgiftsåren skall vara avgiftsfria.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.

4.

Lag

om ändring av 47 § mönsterrättslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 47 § 2 mom. mönsterrättslagen av den 12 mars 1971 (221/71) som följer:

47 §

Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.

5.

Lag

om ändring av 45 § lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 45 § lagen den 11 januari 1991 om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/91) som följer:

45 §

Avgifter

Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.

6.

Lag

om ändring av 46 § lagen om nyttighetsmodellrätt

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 46 § lagen den 10 maj 1991 om nyttighetsmodellrätt (800/91) som följer:

46 §

Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.

7.

Lag

om ändring av 58 § varumärkeslagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 58 § varumärkeslagen av den 10 januari 1964 (7/64) ett nytt 2 mom. som följer:

58 §

Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.

8.

Lag**om ändring av 21 och 31 §§ handelsregisterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 21 § 1 mom. handelsregisterlagen av den 2 februari 1979 (129/79), sådant det lyder i lag av den 9 mars 1990 (232/90), samt

fogas till 31 §, sådan den lyder i lag av den 4 december 1981 (834/81), ett nytt 2 mom. som följer:

21 §

Är anmälan bristfällig eller har stadgad avgift inte erlagts eller märker registreringsmyndigheten något annat hinder för registrering, skall den som gjort anmälan uppmanas att inom en bestämd tid, som skall vara minst två månader, ge utlåtande eller vidta behövliga åtgärder vid äventyr att saken förfaller.

31 §

Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.

Helsingfors den 11 september 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister Ole Norrback

2.

Lag

om ändring av lagen angående stämpelskatt

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i 10 § lagen den 6 augusti 1943 angående stämpelskatt (662/43) 2 och 3 punkten i avsnittet *Registerutdrag* och avsnittet *Bevis som vid företagsinteckning antecknas på skuldebrev*, 12 § 1 mom. 29 och 57 punkten samt i 14 § avsnittet *Anmälan till handelsregistret*

av dessa lagrum 10 § 2 och 3 punkten i avsnittet *Registerutdrag*, avsnittet *Bevis som vid företagsinteckning antecknas på skuldebrev* och 14 § avsnittet *Anmälan till handelsregistret* sådana de lyder i lag av den 20 december 1991 (1555/91) samt 12 § 1 mom. 29 punkten sådan den lyder i lag av den 19 november 1971 (776/71) och 57 punkten sådan den lyder i lag av den 12 juni 1980 (419/80) samt

ändras 12 § 1 mom. 11 punkten och 15 §,

dessas lagrum sådana de lyder 12 § 1 mom. 11 punkten i lag av den 23 december 1987 (1118/87) och 15 § i lag av den 20 december 1991 (1555/91), som följer:

Gällande lydelse:

Föreslagen lydelse

10 §

Registerutdrag:

Följande expeditioner eller tillståndsbevis som antecknats i dokument som tillhandahållits myndighet, såvida de inte är befriade från stämpelskatt, måste i stället för stämpeln om vilken stadgats i 6 och 8 §, förses med stämpel enligt följande förordningar

2) ur något annat av patent- och registerstyrelsen fört register än handelsregistret 70 mark,

(upphävs punkt 2 och 3)

3) ur handelsregistret 70 mark samt ur lokal förteckning som grundar sig på handelsregistret och som förs av en registerbyrå i dess egenskap av lokal myndighet 70 mark,

Bevis som vid företagsinteckning antecknas på skuldebrev 290 mark. Då bevis i samma sak antecknas på flera än ett skuldebrev, betalas här angivna stämpelskatt endast för ett bevis.

(upphävs avsnittet)

12 §

Befriad från stämpelskatt är expedition i ärende som berör:

11) fastställande av stadgar för avelsdjursandelslag för kreatursförädling, andelslag för lantbruksmaskiner, jägarnas centralorganisation, jaktvårdsförening, förening för sjöfågelskydd, fiskelag eller fiskevårdssammanslutning eller av arbetsreglemente;

11) fastställande av stadgar eller arbetsreglemente för jägarnas centralorganisation, jaktvårdsförening, förening för sjöfågelskydd, fiskelag eller fiskevårdssammanslutning;

Gällande lydelse

29) utslag, beslut och remissresolution som givits av patents- och registerstyrelsen och dess besvärssavdelning:

57) avskift av aktiebolags bolagsordning och andelslags stadgar samt utdrag ur handelsregistret, som patent- och registerstyrelsen efter registrering av grund- eller ändringsanmälan första gången utger till den näringsidkare som gjort anmälan.

Föreslagen lydelse

(upphävs punkt 29)

(upphävs punkt 57)

14 §

För nedan nämnda handlingar och anmälningar skall, såvitt de inte är befriade från stämpelskatt, stämpelskatt uppbäras till följande belopp:

Anmälan till handelsregistret:

(upphävs avsnittet)

1) för enskild näringsidkarens grundanmälan 350 mark, för öppet bolags eller kommanditbolags grundanmälan 700 mark och för annan näringsidkares grundanmälan 1 400 mark.

2) för ändringsanmälan som gäller ändring av aktiebolags bolagsordning eller andelslags stadgar eller ändring av öppet bolag eller kommanditbolag till aktiebolag samt förening till andelslag 1 400 mark och för annan ändringsanmälan 280 mark.

15 §

Befriade från den i 14 § stadgade stämpelskatten är:

handlingar, som utfärdas i stället för dödade handlingar, om dessa bevisligen har varit försedda med stadgad stämpel,

duplett av handling,

anmälan till handelsregistret om ändring av postadress och om upphörande med näringsverksamhet, registeranmälan angående ömsesidig brand-, kreaturs- och fiskeriförsäkringsförening, avelsdjursandelslag för kreatursförädling och andelslag för lantbruksmaskiner samt anmälan till understödkasseregistret,

förnyad anmälan efter det att en med vederbörlig stämpel försedd anmälan om överföring av patenträtt har förkastats, samt

växel som skall betalas utom Finland, ett med vederbörlig stämpel försett duplikat av

15 §

Befriade från stadgade stämpelskatt enligt 14 § är:

handlingar som utfärdas i stället för dödade handlingar, om dessa bevisligen har varit försedda med stadgad stämpel,

duplett av handling,

anmälan till understödkasseregistret, samt

växel som skall betalas utom Finland, ett med vederbörlig stämpel försett duplikat av

Gällande lydelse

växel samt en av penninginrättning utställd egen växel som är avsedd för förmedling av betalning och dessutom

växlar som depositionsbanker, kreditinstitut som nämns i lagen om finansieringsverksamhet, värdepappersförmedlingsföretag, försäkringsantalter och i Finland belägna filialkontor till utländska kreditinrättning har utställt på varandra.

Föreslagen lydelse

växel samt en av penninginrättning utställd egen växel som är avsedd för förmedling av betalningar och dessutom

växlar som depositionsbanker, kreditinstitut som avses i lagen om finansieringsverksamhet (1544/91), värdepappersförmedlingsföretag, försäkringsantalter och i Finland belägna filialkontor till utländska kreditinrättning har utställt på varandra.

*Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.
Avsnittet om anmälan till handelsregistret i lagens 14 § upphävs dock först den 1 september 1993.*

3.

Lag**om ändring av 73 § patentlagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 73 § patentlagen av den 15 december 1967 (550/67), sådant detta lagrum lyder i lag av den 10 maj 1985 (387/85) som följer:

Gällande lydelse

73 §

Avgifter enligt denna lag fastställs genom förordning. Om årsavgifter kan därvid stadgas att ett eller flera av de första avgiftsåren skall vara avgiftsfria.

Föreslagen lydelse

73 §

Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt. Om årsavgifter kan därvid stadgas att ett eller flera av de första avgiftsåren skall vara avgiftsfria.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.

4.

Lag**om ändring av 47 § mönsterrättslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 47 § 2 mom. mönsterrättslagen av den 12 mars 1971 (221/71) som följer:*Gällande lag:**Föreslagen lydelse:*

47 §

47 §

*De avgifter som avses i denna lag fastställs genom förordning.**Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt.**Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.*

5.

Lag**om ändring av 45 § lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 45 § lagen den 11 januari 1991 om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/91) som följer:*Gällande lag:**Föreslagen lydelse:*

45 §

45 §

*Fastställande av avgifter**Avgifter**Avgifterna enligt denna lag fastställs genom förordning enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (980/73).**Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt.**Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.*

6.

Lag**om ändring av 46 § lagen om nyttighetsmodellrätt**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 46 § lagen den 10 maj 1991 om nyttighetsmodellrätt (800/91) som följer:*Gällande lag:**Föreslagen lydelse:*

46 §

46 §

*De avgifter som avses i denna lag fastställs genom förordning.**Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt.**Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.*

7.

Lag**om ändring av 58 § varumärkeslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

*fogas till 58 § varumärkeslagen av den 10 januari 1964 (7/64) ett nytt 2 mom. som följer:**Gällande lag:*

58 §

Föreslagen lydelse:

58 §

*Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt.**Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.*

8.

Lag**om ändring av 21 och 31 § handelsregisterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras 21 § 1 mom. handelsregisterlagen av den 2 februari 1979 (129/79), sådant det lyder i lag av den 9 mars 1990 (232/90), samt**fogas till 31 §, sådan den lyder i lag av den 4 december 1981 (834/81), ett nytt 2 mom. som följer:**Gällande lag:*

21 §

Är anmälan bristfällig eller märker registermyndigheten något annat hinder för registrering, skall den som gjort anmälan uppmanas att inom en bestämd tid, som skall vara minst två månader, ge utlåtande eller vidta behövliga åtgärder vid äventyr att saken förfaller.

Föreslagen lydelse:

21 §

Är anmälan bristfällig eller *har stadgad avgift inte erlagts* eller märker registreringsmyndigheten något annat hinder för registrering, skall den som gjort anmälan uppmanas att inom en bestämd tid, som skall vara minst två månader, ge utlåtande eller vidta behövliga åtgärder vid äventyr att saken förfaller.

31 §

*Om avgifter enligt denna lag stadgas särskilt.**Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.*

